

Д-р Каспер Ших

МУДРОСТА НА КОНФУЧИЈ

Научете да бидете врвен лидер

Појаснување за термините

Постојат два важни конфучијански термина, *жен* (仁) и *џунси* (君子), кои не се преведуваат лесно на англиски јазик. Наместо да дадам превод кој не го доловува кинеското значење во неговата целина, се користи фонетската транскрипција или пинјин на овие термини, како и објаснувањето на нивното значење наведено подолу:

„*жен*“ (仁) традиционално се преведува како „добронамерност“. Сепак, значењето на *жен* е пошироко од тоа на добронамерноста. Тоа отелотворува добронамерност, добрина, љубезност, љубов, човечност, правда, мотивација и филантропија. Тоа е највисоката конфучијанска вредност. Личноста за која се смета дека е *жен* е личност која ги поседува квалитетите на *жен*. Буквалната дефиниција на *жен* на кинески значи како луѓето се однесуваат еден кон друг со добронамерност и со почит;

„*џунси*“ (君子) се преведува на различни начини, вклучително „господин“, „учен човек“, „надмоќна личност“ и „благородник“. Но, *џунси* не е ограничено на личност со добри манири, со позиција на влијание или учење. Клучниот квалитет на *џунси* е моралното ткиво. *Ѓунси* би требало да следи високи морални стандарди и да поставува добар морален пример за другите.

Предговор на авторот

*Аналекѿѿѿѿѿ на Конфучиј (《论语》) – бесценета
мудрост на менаџментот*

Кога ја посетив Јапонија во 2006 година прочитав еден напис за поранешен претседател на Јапонската бизнис-федерација (и поранешен претседател на Тојота мотор корпорација), господин Хироши Окуда, во кој се велеше дека првата работа што еден голем лидер мора да ја стори во 21 век е длабински да ги проучи *Аналекѿѿѿѿѿ** на Конфучиј.

Мора да признам дека во тоа време бев многу сомничав. Мојата претстава за Конфучиј сè уште беше онаа на Движењето од 4 мај 1919 година со нивниот слоган „Долу Конфучиј и неговите следбеници“ и уништувањето на статуата на Конфучиј на Универзитетот во Пекинг. Во речиси сечиј ум, конфучијанизмот беше еднаков на скапаната империјалистичка филозофска мисла – целосна спротивност на модерниот идеолошки тренд на демократијата, науката и слободата.

* Има неколку изданија на македонски јазик на *Аналекѿѿѿѿѿ* на Конфучиј. Освен со овој наслов, некои од тие изданија се именувани и како *Лун Ји (Мислења и беседи)* (од кои две изданија на „Македоника литера“) и *Изреченија* (заб. ред.).

Но, многу го почитував господин Окуда. Тој несомнено имаше свои причини за тоа што го рече. Од љубопитство, бидејќи веќе бев во Јапонија, си купив јапонски превод на *Аналекџи*. На мое големо изненадување овој мудрец, кого сите други го сметаа за остаток од минатото, мене ми отвори ново поглавје во животот.

На возраст од 69 години ја доживеав мојата прва вистинска средба со Конфучиј. За некој како мене, кој не е обучен за кинеските класици, читањето на антички конфучијански текстови беше многу тешко. Купив и собрав бројни преводи на *Аналекџи*, и на јапонски и на современ кинески јазик, па длабински ги проучував. Колку повеќе почнав да ги разбирам *Аналекџи* толку позасрамен станував затоа што сфатив дека некои од последните генерации Кинези премногу погрешно го сфатиле најголемиот кинески учител, додека конфучијанската мисла директно влијаела врз соседната Јапонија.

Јапонците го применуваат конфучијанизмот во секојдневниот живот. Кога конфучијанизмот првпат бил претставен во Јапонија пред повеќе од 400 години, имале можност да го проучуваат само самураите. Тие ги пренесле концептите на *жен* и лојалноста во бушидо, самурајскиот витешки кодекс. Потоа *Аналекџи* се прошириле во цела Јапонија, станувајќи дел од најпопуларните романи, претстави, церемонијата на подготовка на чај, цветните аранжмани итн., а резултатот од тоа бил што поголемиот дел од јапонската култура произлегла од *Аналекџи*. Исто така, Јапонците имаат голема почит кон конфучијанската церемонија. Поради ова, можам да разберам зошто господин Окуда отворено им порача на модерните лидери дека мора добро да ги проучат *Аналекџи*.

Идниот пат на модерното лидерство во светот

Во минатото, главно обезбедував услуги за бизнис-лидери и честопати разменував гледишта со лидери од различни области. По многуте години опсервации, открив дека бизнис-лидерите насекаде во светот и мнозинството од експертите за менаџмент се во потрага по начин за постигнување на одржливо управување.

Кога го преиспитав конфучијанизмот, открив дека тој кореспондира со моето сопствено животно искуство и ги потврдува моите стратегии за бизнис-менаџмент, продлабочувајќи ја мојата верба дека конфучијанскиот пат на *жен* е патот на лидерството во светски рамки и дека личноста која е конфучијански *жен* е лидер каков што најмногу е потребен во иднина.

Како можам да го тврдам ова? Во последните неколку години го прочистив моето разбирање за значењето на *Аналекџиџиџе* и открив дека успехот на многумина мои надредени, пријатели и на илјадниците бизниси за кои вршев советување во Тајван би можел да се објасни преку *Аналекџиџиџе*.

Може да се каже дека *Аналекџиџиџе* не само што обезбедуваат пат за успешен личен напредок и пробивање на себеси во општеството, туку и дека се уште поскапоцени за управувањето. Тие се од суштинска важност за водење на една земја или на еден бизнис и се основата за модерната теорија на управувањето. *Аналекџиџиџе* ги истакнуваат слободата, демократијата, правдата, чесноста, љубовта и човечноста со особен акцент на филозофијата на искреност и грижа базирана врз *жен*.

Конфучиј рекол: „Владеј доблесно и ќе бидеш како свездата Северница. Таа останува на своето место додека

сите други ѕвезди (луѓе, вработени) кружат околу неа“. „Ако ги водиш луѓето доблесно и исправно, тие ќе имаат чувство за срам и интегритет (ќе се управуваат себеси без потреба од управители)“. Овие две едноставни реченици поставуваат пример дека еден лидер би требало да ја постигне и да ја разјасни важноста на корпоративната култура.

Додека западните експерти и научници само што започнаа да дискутираат за корпоративната култура во 70-тите години на 20 век, Конфучиј уште пред 2.500 години веќе знаел дека корпоративната култура е основа за добро управување.

Исто така, Конфучиј укажал дека успехот или неуспехот на една земја или претпријатие ги вклучува разбирањето и користењето на луѓето. Фан Чи прашал што е *жен*, Конфучиј му одговорил: „Да се сакаат другите“. Тогаш Фан Чи прашал што е мудрост. Конфучиј одговорил: „Да се разбираат луѓето“. Фан Чи не го сфаќал, па Конфучиј продолжил да му објаснува: „Издигни го чесниот и потисни го нечесниот, па нечесниот ќе стане чесен“.

Во модерниот менаџмент љубовта е тоа што се однесува на поттикнувањето. Еден лидер мора да ги разбира луѓето за да ги користи вистинските луѓе и, што е уште поважно, мора да ги сака оние кои работат за него и да ги развива нивните таленти. Тоа е духот на управувањето преку пренесување на одговорност што се истакнува во модерните организации.

Алтруистички *жен* наместо себичен капитализам

Најголемиот проблем со капитализмот е што тој се заснова врз личниот интерес. Според зборовите на претседателот на Европската централна банка, Марио Драги:

„Финансиските институции со нивните засебни животи, почнуваат себично и слепо да функционираат барајќи ги сопствените интереси“. Во 90-тите години на 20 век го предложив алтруизмот како начин за создавање ситуација во која сите се победници, ама таа линија на размислување сè уште не стана главна струја.

Концептот на *жен* во *Аналекџиџиџе* настојува да постигне вистина, љубов и убавина. Тоа е алтруистичка филозофија. Терминот *џунси* се користи во *Аналекџиџиџе* како да се однесува на *жен* личност, некој чијашто цел е вистината, љубовта и убавината. Вистината значи да го ставите во практика она што го проповедате, тоа да стане реално. Љубовта значи да се грижите за клиентите, вработените, земјата и за вашите производи како што се грижите за себе. Под убавина се мисли барање на совршенство, она што е добро да се направи уште подобро. Зарем ова не е врвот на менаџментот?

Проблемите како што се глобалната финансиска криза, глобалното затоплување, европскиот долг итн. нè потсетуваат дека, иако можеби не доаѓа крајот на светот, крајот на капитализмот е близу. Верувам дека алтруистичката филозофија на *жен* од *Аналекџиџиџе* постепено ќе го замени капитализмот кој се фокусира на лична корист. Ова е единствениот начин на кој светската економија може одржливо да се развива, светскиот мир да биде вистински постигнат, а луѓето да уживаат во вистинска среќа.

Конфучиј рекол: „Згрижи ги старите, верувај им на луѓето, негувај ги младите“. Ако старите можат да уживаат мирна, среќна егзистенција, ако има меѓусебна доверба помеѓу луѓето, ако младите можат да уживаат добро образование и среќен живот и да бидат благодарни за тоа, *жен* ќе ги постигне целите на утопиското општество и социјалното претпријатие.

Во времето на Конфучиј во Кина немало религија, но неговите учења ги одразуваат суштинските вредности на милост и мудрост на религијата. Како можеме да немаме најголем восхит кон овој неспоредлив мудрец?

***Жен* – највисокиот степен на успех**

Ако еден лидер може целосно да ја долови конфучијанската филозофија, со тоа што ќе го внесе конфучијанизмот во практика, може да развие лидерски квалитети и да ги научи најдобрите лидерски методи. Еден алтруистички *џунси* кој го следи патот на *жен* мора да е најсреќната личност во светот. Размислете за тоа. Може ли лидер кој ги усреќува другите да биде несреќен?

Конфучиј рекол: „Дали е *жен* некаде далеку? Ако го побараш, *жен* е токму покрај тебе“. Поинаку кажано, *жен* е во нас. Само треба да сакате да бидете *жен* личност, да погледнете во себе и *жен* ќе биде тука.

На лично ниво, *Аналекџијџе* ги издвојуваат фундаменталното размислување и став на една успешна личност кои може да бидат имплементирани во секојдневниот живот. Во *Аналекџијџе* има бројни пасуси за братската љубов. „Братската љубов е основата за *жен*“.

Да ви кажам неколку примери за претприемачи кои ми се пријатели, како што е основачот на Ејсер корпорација (Acer Corporation), Стан Ших (施振荣); четворицата браќа Веи (魏家四兄弟) од Тинг Хсин интернешнл груп (Ting Hsin International Group); претседателот на Фарглори груп (Farglory Group), Чао Тенг-хсиунг (赵藤雄); мојот добар пријател Сајлинг Вен (温世仁) кој сега е починат. Зошто овие луѓе умееја толку лесно да постигнат успех? Сите тие беа застапници на братската љубов и *жен*. Тие ги сфаќаа почитта и грижата кон

СОДРЖИНА

Појаснување на термините.....	5
Предговор на авторот.....	7
Предговор.....	15
Зошто Конфучиј би бил воодушевен од книгата <i>Мудросџа на Конфучиј</i> на д-р Ших.....	17
ДЕЛ 1 Градење на карактер и став	
– создадете успех од својот живот.....	21
Глава 1 Соработувајте со мудри луѓе.....	23
Глава 2 Бидете доследни, практикувајте го тоа што го проповедате.....	27
Глава 3 Од вас зависи дали тоа што го правите е извонредно.....	32
Глава 4 Девет водилки за мислата.....	40
Глава 5 Прирачник за функционирање во животот.....	44
Глава 6 Ставот определува сè.....	49
Глава 7 Три вообичаени грешки во комуникацијата.....	53
Глава 8 Што треба и што не треба да правите.....	56
Глава 9 Вештината на лидерството.....	60
Глава 10 Колку е полна вашата кофа?.....	64
ДЕЛ 2 Водство и обука – направете од другите и од себе успешен човек.....	69
Глава 11 Бидете доверливи.....	71
Глава 12 Што го прави успешен еден лидер.....	76
Глава 13 Четири „не“.....	80
Глава 14 Храброста да се признае дека сте згрешиле.....	83
Глава 15 Вештината на регрутирање и создавање на повскето луѓе.....	88
Глава 16 Настојувајте да бидете добри и, што е уште поважно, да бидете способни.....	92

Глава 17 Способност да се размислува независно.....	95
Глава 18 Запознајте се себеси и другите.....	100
Глава 19 Справувајте се со нештата според нивниот приоритет.....	103
Глава 20 Поставете го вистинското прашање за да добиете вистински одговор.....	106
Глава 21 Совршен однос надреден – подреден.....	108
Глава 22 Дијалогот со колегите создава позитивна енергија.....	114
ДЕЛ 3 Работење и управување со бизнис – одржливост...	117
Глава 23 Изградете корпоративна култура која им користи на другите.....	119
Глава 24 Стекнување на довербата од клиентите.....	124
Глава 25 Почитувај ги Небесата, сакај го човештвото.....	129
Глава 26 Силно поддржувајте ја правдата.....	134
Глава 27 Водење бизнис – врвно ниво.....	138
Глава 28 Клиентите пред сè.....	141
Глава 29 Постојано подобрување.....	145
Глава 30 Изберете вистински луѓе.....	150
Глава 31 Почнете од <i>жен</i>	156
Глава 32 Пронајдете го коренот на проблемот.....	159
Глава 33 Новото размислување е извор на сè.....	163
Глава 34 Приспособливост.....	166
Глава 35 Клучот на надградбата.....	169
Глава 36 Способноста за брзо учење.....	174
Белешка за авторот.....	179
Додаток.....	183